

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 04-09-2020
Αριθμ. Πρωτ.: 452/113280

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη παραγωγών λαϊκών αγορών»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 6045/29-4-2020

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Μ. Κατρίνης, Β. Κεγκέρογλου, Α. Πάνας, Κ. Σκανδαλίδης, Α. Πουλάς** και **Γ. Μουλκιώτης**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Αναφορικά με τη στήριξη και την προστασία που παρέχει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) στις ελληνικές επιχειρήσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί η βιωσιμότητά τους και οι θέσεις εργασίας σε αυτές, καθώς και στους παραγωγούς, δεδομένων των ιδιαίτερων συνθηκών λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, σημειώνεται ότι ήδη από τις 20.3.2020 το Υπουργείο Οικονομικών, κατόπιν συνεννόησης με την Πολιτική Ήγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προχώρησε στην κατ' αρχήν εξειδίκευση των επιχειρήσεων, οι οποίες δραστηριοποιούνται στη Γεωργία και την Αλιεία της χώρας μας και τις περιέλαβε στη σχετική λίστα με τους κλάδους που εντάσσονται στα μέτρα στήριξης που εξήγγειλε η Κυβέρνηση. Σημειώνεται ότι οι πολιτικές στήριξης, τόσο σε επίπεδο μέτρων όσο και σε επίπεδο κλάδων, καθορίζονται με σχετικές υπουργικές αποφάσεις και με κριτήρια την αντικειμενικοποίηση της ζημίας κάθε κλάδου, την αναλογικότητα και τις προβλέψεις για την τυχόν εξέλιξη νέων κρίσεων.

Αναλυτικότερα, οι κλάδοι που εντάσσονται στα μέτρα στήριξης της Κυβέρνησης είναι οι εξής:

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
130	Πολλαπλασιασμός των φυτών
311	Θαλάσσια αλιεία
312	Αλιεία γλυκών υδάτων
321	Θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια
322	Υδατοκαλλιέργεια γλυκών υδάτων

1101	Απόσταξη, ανακαθαρισμός και ανάμιξη αλκοολούχων ποτών
1102	Παραγωγή οίνου από σταφύλια
1103	Παραγωγή μηλίτη και κρασιών από άλλα φρούτα
1104	Παραγωγή άλλων μη αποσταγμένων ποτών που υφίστανται ζύμωση
1105	Ζυθοποιία
4624	Χονδρικό εμπόριο δερμάτων, προβιών και κατεργασμένου δέρματος
5630	Δραστηριότητες παροχής ποτών
47767701	Λιανικό εμπόριο ανθέων
47767703	Λιανικό εμπόριο αποξηραμένων φυτών
47767710	Λιανικό εμπόριο κομμένων ανθέων και μπουμπουκιών τους, συνθέσεων ανθέων, καθώς και ανθοδεσμών, στεφανιών και παρομοίων ειδών
47767711	Λιανικό εμπόριο μερών φυτών, χορταριών, βρύων και λειχήνων, κατάλληλων για διακοσμητική χρήση
47767712	Λιανικό εμπόριο μετά από εισαγωγή ανθέων

Αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 σχετικά με την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID 19 στον γεωργικό τομέα, σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, επιπτώσεις που συνιστούν λόγο ανωτέρας βίας, ο σχεδιασμός περιλαμβάνει τη λήψη μέτρων τόσο σε κανονιστικό - ενωσιακό επίπεδο όσο και σε εθνικό επίπεδο, τα οποία θα συμβάλλουν στην ομαλή εφαρμογή του ΠΑΑ 2014-2020, καθώς και στη διευκόλυνση των ωφελουμένων του.

Επισημαίνεται ότι το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 είναι τομεακό αναπτυξιακό πρόγραμμα και, με βάση τα ισχύοντα στους σχετικούς Κανονισμούς της Ε.Ε., οι επιλεξιμότητές του για την ενίσχυση του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα της αγροτικής οικονομίας επιτρέπουν παρεμβάσεις επενδυτικού κυρίως προσανατολισμού, όπως αυτές που έχουν ήδη γίνει με τα μέτρα των νέων γεωργών, των σχεδίων βελτίωσης, της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, των ομάδων παραγωγών, καθώς και φιλο-γεωργοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις, όπως αυτές της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Στη βάση αυτή, οι όποιες παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID – 19, έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα στα μέτρα που ήδη λαμβάνονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και αφορούν στη χορήγηση άμεσων ενισχύσεων και αποζημιώσεων, όπως γίνεται, για παράδειγμα, με την εφαρμογή άμεσων κρατικών ενισχύσεων, τις ενισχύσεις de minimis κ.λπ.

Μία τέτοια παρέμβαση αποτελεί και η ενεργοποίηση ενός νέου μέτρου στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020, με σχετική τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013, σε συνέχεια της πίεσης που έχει ασκηθεί στα αρμόδια όργανα της Ε.Ε. για την ανάληψη πρωτοβουλιών στην κατεύθυνση διεύρυνσης των χρηματοδοτικών δυνατοτήτων στήριξης των πληπτόμενων κλάδων και επιχειρήσεων από τα περιοριστικά μέτρα και τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας.

Το νέο αυτό μέτρο, το οποίο χαρακτηρίζεται ως έκτακτο και προσωρινό, θα χρηματοδοτηθεί από τις διαθέσιμες πιστώσεις του ΠΑΑ κάθε Κράτους – Μέλους (Κ-Μ) και προβλέπει τη στήριξη γεωργών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) που έχουν πληγεί από την πανδημία, μέσω της χορήγησης κατ' αποκοπή ενίσχυσης έως

7.000€ ανά γεωργό και έως 50.000€ ανά ΜΜΕ, κατόπιν αξιολόγησης των αναγκών και κατηγοριοποίησης των επιλέξιμων δικαιούχων με αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια. Στόχος είναι οι ενισχύσεις να καταβληθούν με τη λιγότερη δυνατή γραφειοκρατία, στη βάση βεβαίως επαρκούς τεκμηρίωσης αφενός της ζημίας που έχει υποστεί κάθε τομέας ή κλάδος και αφετέρου του ύψους του κατ' αποκοπή ποσού ενίσχυσης που θα χορηγηθεί.

Το ύψος των κοινοτικών πόρων που μπορούν να διατεθούν για τη χρηματοδότηση του νέου μέτρου δύναται να ανέλθει έως το 2% των πόρων της συμμετοχής του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) στο ΠΑΑ κάθε Κ-Μ, ενώ η επιλεξιμότητα καταβολής των ενισχύσεων στους δικαιούχους έχει οριστεί έως 30/06/2021.

Η Πολιτική Ηγεσία του ΥΠΑΑΤ με τις αρμόδιες Κάθετες Υπηρεσίες και εποπτευόμενους φορείς του ΥΠΑΑΤ διαβουλεύονται με τους θεσμικούς εκπροσώπους των κλάδων που πλήττονται από τις επιπτώσεις της πανδημίας, ώστε να τεκμηριωθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο η επιλεξιμότητα στήριξή τους στο πλαίσιο του νέου Μέτρου (τεκμηρίωση της ζημίας που έχει υποστεί ο κλάδος και καθορισμός του ύψους του κατ' αποκοπή ποσού ενίσχυσης). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή σε συνεργασία με τον ΟΠΕΚΕΠΕ επεξεργάζονται τις θεσμικές και τεχνικές παραμέτρους ενεργοποίησης και εφαρμογής του συγκεκριμένου Μέτρου.

Επισημαίνεται, βεβαίως, ότι οι όποιες αποφάσεις χρηματοδότησης του νέου μέτρου θα πρέπει να ληφθούν συνεκτιμώντας το γεγονός ότι, δεδομένου του προχωρημένου της προγραμματικής περιόδου, έχει δεσμευτεί το μεγαλύτερο μέρος των πόρων του ΠΑΑ, ενώ ταυτόχρονα υφίστανται και ανελαστικές υποχρεώσεις πληρωμών για τα επόμενα χρόνια, όπως της εξισωτικής αποζημίωσης, γεγονός που περιορίζει περαιτέρω τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Προγράμματος.

Επιπλέον της πρόβλεψης για ενεργοποίηση του νέου μέτρου, υπενθυμίζεται ότι στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για τη χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων που υλοποιούν επενδύσεις, έχει προβλεφθεί η ενεργοποίηση μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, του Ταμείου Εγγυοδοσίας Αγροτικής Ανάπτυξης, το οποίο αναμένεται να μοχλεύσει πόρους της τάξης άνω των 400 εκ. € για τη χορήγηση δανείων με ευνοϊκούς όρους από τις Τράπεζες.

Επιπρόσθετα, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα εκκώρησης της δημόσιας δαπάνης των επενδυτικών σχεδίων εκσυγχρονισμού γεωργικών εκμεταλλεύσεων και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για τη λήψη δανείου για τους σκοπούς της επένδυσης. Ταυτόχρονα, για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των επενδύσεων στα μέτρα των Σχεδίων Βελτίωσης και της Μεταποίησης - Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων του ΠΑΑ, προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στους δικαιούχους.

Επίσης, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, έχουν προταθεί στην Ε.Ε. και έχουν γίνει εν μέρει αποδεκτά μέσω τροποποίησης των σχετικών κανονισμών, μία σειρά μέτρων διευκόλυνσης των ωφελουμένων του ΠΑΑ και απλοποίησης διαδικασιών και κανόνων που αφορούν στην εφαρμογή του. Οι εν λόγω τροποποιήσεις, οι οποίες ενσωματώνονται από τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση των αντίστοιχων Μέτρων και Δράσεων του ΠΑΑ, προβλέπουν κατά περίπτωση:

1. Παράταση των προθεσμιών που αφορούν σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης ενταγμένων επενδύσεων, ιδιωτικών και δημοσίων (π.χ. υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης και πληρωμής, αξιολόγηση αιτήσεων, ενστάσεις, δημοπρατήσεις, υλοποίηση, τροποποιήσεις, εκκαθάριση πληρωμών κ.λπ.).

2. Μείωση ή απαλοιφή του ελαχίστου ποσοστού επί του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού που πρέπει να αιτείται ο δικαιούχος στην 1η αίτηση πληρωμής.

3. Αύξηση του αριθμού των αιτημάτων πληρωμής, καθώς και τροποποίησης που μπορούν να υποβληθούν από τον δικαιούχο κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης.

4. Αύξηση ποσοστού πληρωμής προκαταβολών σε δικαιούχους για ενίσχυση της ρευστότητάς τους.

5. Δυνατότητα ολοκλήρωσης της επένδυσης σε μικρότερο ποσοστό από το εγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό της αντικείμενο, εφόσον το τμήμα που υλοποιήθηκε είναι αυτοτελές και λειτουργικό.

6. Για επενδύσεις μεγάλου προϋπολογισμού, όπως αυτές της Μεταποίησης Γεωργικών Προϊόντων, δυνατότητα αποδέσμευσης ποσών που έχουν δεσμευτεί για την υλοποίησή τους, προκειμένου να κατευθυνθούν στην εξυπηρέτηση έκτακτων αναγκών των επιχειρήσεων, και επανέλεγχος της διάθεσης ιδίων κεφαλαίων κατά το στάδιο του 1ου αιτήματος πληρωμής.

7. Μη απαίτηση διενέργειας επιτόπιων επισκέψεων επαλήθευσης της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των επενδύσεων κατά τα ενδιάμεσα στάδια υποβολής αιτημάτων πληρωμής. Ο έλεγχος να πραγματοποιείται εκ των υστέρων και εφόσον έχουν αρθεί οι περιορισμοί.

8. Αύξηση του ποσοστού συνολικής υπερδέσμευσης των πόρων του ΠΑΑ, με ένταξη περισσότερων επενδύσεων για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και με βάση την πορεία εξυγίανσης των μέτρων αυτού, το εύρος της αναμενόμενης ύφεσης, την πρόβλεψη ή μη παράτασης της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και τη δυνατότητα ή μη μεταφοράς ανειλημμένων υποχρεώσεων στην επόμενη.

Ήδη διατέθηκαν 40 εκ. € για την ένταξη επιπλέον δικαιούχων στο μέτρο της Μεταποίησης και Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων (σύνολο οι διατιθέμενοι πόροι ανέρχονται σε 440 εκ. €), ώστε να ενισχυθεί περαιτέρω η επιχειρηματικότητα στη δύσκολη περίοδο που διανύουμε. Επίσης, η δυνατότητα υπερδέσμευσης αξιοποιήθηκε και για την ένταξη περισσότερων επενδύσεων, δημοσίων και ιδιωτικών, στα τοπικά προγράμματα LEADER.

Επίσης, πρέπει να επισημανθεί η σημαντική επιτυχία που σημείωσε η ελληνική Κυβέρνηση στο μέτωπο των μέτρων στήριξης των επιχειρήσεων που πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού, καθώς η Ευρωπαϊκή Ένωση ανακοίνωσε στις 30-4-2020 την έγκριση της τροποποίησης του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη των πληττόμενων επιχειρήσεων από την κρίση του COVID 19, που εισηγήθηκαν οι ελληνικές αρχές, ώστε:

α) να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του, προβλέποντας τη δυνατότητα παροχής κεφαλαίου κίνησης και στους αυτοαπασχολούμενους και στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων και

β) να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του σε 2,25 δις €.

Στην κατεύθυνση αυτή δύναται να αξιοποιηθεί το νεοσυσταθέν Ταμείο Εγγυοδοσίας που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ για την αντιμετώπιση των οικονομικών συνεπειών της πανδημίας του COVID 19, με διαχειριστή την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα.

Πλέον των ανωτέρω, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο των ευεργετικών μέτρων που λαμβάνονται από το Υπουργείο για την άμβλυνση των επιπτώσεων που προκαλεί η πανδημία του κορωνοϊού στον πρωτογενή τομέα και προκειμένου να ενισχύσει τη ρευστότητα των παραγωγών, πέτυχε την κρίσιμη

επίσπευση της καταβολής των συνδεδεμένων ενισχύσεων στο σύνολο των αγροτικών προϊόντων για το έτος 2019.

Συγκεκριμένα, ολοκληρώθηκε από τον ΟΠΕΚΕΠΕ η καταβολή της πληρωμής όλων των συνδεδεμένων ενισχύσεων, γεγονός που καταδεικνύει την ιδιαίτερη σημασία που δίνει ο Υπουργός στην έμπρακτη στήριξη των Ελλήνων παραγωγών, αναγνωρίζοντας παράλληλα τον καθοριστικό τους ρόλο στη διασφάλιση της επισιτιστικής επάρκειας της πατρίδας μας εν μέσω της πανδημίας του κορωνοϊού.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το συνολικό ποσό με το οποίο ολοκληρώθηκε η καταβολή των συνδεδεμένων ενισχύσεων για το προηγούμενο έτος ανέρχεται στα 40.137.904,20 ευρώ.

Επιπροσθέτως, σημειώνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος του παραπάνω ποσού, δηλαδή 38.850.883,70 ευρώ, κατευθύνθηκε σε συνδεδεμένες ενισχύσεις και ενισχύσεις για τα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους, οι οποίες καταβάλλονται για πρώτη φορά στο πλαίσιο των πληρωμών για τις αιτήσεις έτους 2019.

Αναλυτικά οι δικαιούχοι και το συνολικό ποσό που διατέθηκε σε αυτούς, έχουν ως εξής:

- 1.549.113,13 ευρώ σε 3.833 δικαιούχους ενίσχυσης για ροδάκινα προς χυμοποίηση,
- 51.829.985,70 ευρώ σε 37.752 δικαιούχους ενίσχυσης για αιγοπρόβειο κρέας,
- 33.291.840,68 ευρώ σε 8.408 δικαιούχους ενίσχυσης για βόειο κρέας,
- 2.248.355,97 ευρώ σε 69 δικαιούχους ενίσχυσης για βοοτρόφους (Μέτρο 1),
- 526.816,99 ευρώ σε 54 δικαιούχους ενίσχυσης για αιγοπροβατοτρόφους (Μέτρο 2),
- 1.234.756,93 ευρώ σε 2.194 δικαιούχους ενίσχυσης για διατήρηση της καλλιέργειας αμπελώνων VQPRD στα μικρά νησιά Αιγαίου Πελάγους (MNA).

Το ποσό του 1.287.020,50 ευρώ αφορά σε συμπληρωματικές πληρωμές για: βασική ενίσχυση, πράσινη ενίσχυση, γεωργούς νεαρής ηλικίας, ειδική ενίσχυση βάμβακος, πρωτεΐνούχα κτηνοτροφικά ψυχανθή, πρωτεΐνούχα κτηνοτροφικά σανοδοτικά ψυχανθή, βρώσιμα όσπρια, βιομηχανική τομάτα, σκληρό σίτο, ζαχαρότευτλα, καρπούς με κέλυφος, μήλα, σπόρους σποράς, κορινθιακή σταφίδα, πορτοκάλια προς χυμοποίηση, σπαράγγια, αιγοπρόβειο κρέας, διατήρηση των παραδοσιακών ελαιώνων στα MNA και καλλιέργεια γεωμήλων στα MNA.

Επιπρόσθετα, είναι σημαντικό να τονιστεί ότι και στον τομέα των οπωροκηπευτικών η δραστηριοποίηση των παραγωγών όλων των τομέων μέσα από τις συλλογικές δομές (Ομάδες Παραγωγών, Οργανώσεις Παραγωγών, Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών, Διεπαγγελματικές Οργανώσεις), σύμφωνα με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο, κρίνεται απαραίτητη, καθώς με τη συγκρότηση ισχυρών συλλογικών δομών και τη σωστή λειτουργία τους μπορεί να βελτιωθεί σημαντικά η διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής, η διαπραγματευτική δύναμη των παραγωγών-μελών τους, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και η βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων. Οι Οργανώσεις Παραγωγών δημιουργούνται με πρωτοβουλία των παραγωγών και ασχολούνται με όλα τα θέματα που σχετίζονται με την παραγωγή και την εμπορία των οπωροκηπευτικών των μελών τους. Είναι για αυτό σκόπιμη η δραστηριοποίηση όλων των παραγωγών, μέσα από αυτές, διότι μέσω των επιχειρησιακών τους προγραμμάτων μπορούν να υλοποιήσουν δράσεις που περιλαμβάνονται στους παρακάτω στόχους:

- αναδιάρθρωση των καλλιεργειών των μελών τους με στόχο την ποιοτική βελτίωση των προϊόντων τους,
- μείωση του κόστους παραγωγής,
- προώθηση των προϊόντων τους,

- προστασία του περιβάλλοντος (ενίσχυση σε ποσοστό μέχρι και 60% από την Ευρωπαϊκή Ένωση)
- μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων (απόσυρση από την αγορά - δωρεάν διανομή- ενίσχυση σε ποσοστό 100% από την Ευρωπαϊκή Ένωση υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του κοινοτικού πλαισίου).

Επιπλέον, για όλους τους τομείς και ειδικά για τους τομείς που δεν καταβάλλονται συνδεδεμένες ενισχύσεις, υπάρχουν διάφορα μέτρα χρηματοδότησης (ΠΑΑ και Αναπτυξιακός Νόμος) που σκοπό έχουν:

- την ενίσχυση των κατά κύριο επάγγελμα γεωργών για την προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού (ελκυστήρων, σκαλιστικών, ψεκαστικών, χορτοκοπτικών, περιφράξεων, αρδευτικών συστημάτων, αποθηκών κ.λπ.) στο πλαίσιο του μέτρου «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις» (Σχέδια Βελτίωσης) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014 – 2020,
- την ενίσχυση της ίδρυσης (νέων ή στο πλαίσιο καθετοποίησης) και εκσυγχρονισμού μονάδων τυποποίησης – συσκευασίας των παραγόμενων προϊόντων, στο πλαίσιο του μέτρου «Επενδύσεις στη μεταποίηση και εμπορία των γεωργικών προϊόντων» του ΠΑΑ 2014 – 2020 και
- την έγκριση και προώθηση νέων τύπων θερμοκηπιακών εγκαταστάσεων για τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων και τη βελτίωση των συνθηκών παραγωγής.

Γενικά οι παραγωγοί, μέσω ενισχύσεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και του Αναπτυξιακού Νόμου, θα έχουν τη δυνατότητα για ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε επίπεδο αγροτικής εκμετάλλευσης, υποβάλλοντας σχέδια βελτίωσης για ενίσχυση, προκειμένου να πετύχουν τη μείωση του κόστους παραγωγής, τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και την αύξηση ή την αναδιάρθρωση της παραγωγής τους.

Επίσης, αναφέρεται ότι για τα οπωροκηπευτικά έχει ήδη προωθηθεί από την Ε.Ε. σχέδιο Κανονισμού που τροποποιεί τον ΚΑΝ 891/2017 για το έτος 2020 προκειμένου να αντιμετωπιστεί η επείγουσα κατάσταση λόγω της πανδημίας και έχει ψηφιστεί τροποποίηση του ΚΑΝ 892/2017 για τον τομέα των οπωροκηπευτικών, έτσι ώστε να διευκολυνθούν οι ΟΠ για την κατάθεση των ΕΠ, να μειωθούν οι έλεγχοι κ.λπ.

Επιπρόσθετα, στην ΕΕ ψηφίστηκαν οι κάτωθι κανονισμοί:

- Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2020/592 της Επιτροπής, της 30ής Απριλίου 2020, σχετικά με προσωρινά έκτακτα μέτρα παρέκκλισης από ορισμένες διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αντιμετώπιση της διαταραχής της αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών και στον αμπελοοινικό τομέα λόγω της πανδημίας COVID-19 και των μέτρων που συνδέονται με αυτήν.
- Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2020/600 της Επιτροπής, της 30ής Απριλίου 2020, σχετικά με παρέκκλιση από τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2017/892, τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2016/1150, τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 615/2014, τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2015/1368 και τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2017/39 της Επιτροπής όσον αφορά ορισμένα μέτρα για την αντιμετώπιση της κρίσης που προκάλεσε η πανδημία.
- Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2020/532 της Επιτροπής της 16ης Απριλίου 2020, σχετικά με παρέκκλιση, για το έτος 2020, από τους εκτελεστικούς κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 809/2014, (ΕΕ) αριθ. 180/2014, (ΕΕ) αριθ. 181/2014, (ΕΕ) 2017/892, (ΕΕ) 2016/1150, (ΕΕ) 2018/274, (ΕΕ) 2017/39, (ΕΕ) 2015/1368

και (ΕΕ) 2016/1240 όσον αφορά ορισμένους διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι, από το ΥΠΑΑΤ υπεγράφη τροποποίηση της αριθμ. 4270/139407/28-12-2017 απόφασης του Υπουργού και του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 347, της 20.12.2013, σ. 671), (ΕΕ) αριθ. 2017/891 της Επιτροπής (ΕΕ L 138, της 25.5.2017, σ. 4) και (ΕΕ) αριθ. 2017/892 της Επιτροπής (ΕΕ L 138, της 25.5.2017, σ. 57), σχετικά με τα κριτήρια αναγνώρισης Οργανώσεων Παραγωγών του τομέα των οπωροκηπευτικών και την Εθνική Στρατηγική για βιώσιμα Επιχειρησιακά Προγράμματα στον τομέα των Οπωροκηπευτικών» (Β'5/5-1-2018), το οποίο αφορά:

- 1) στην καταληκτική ημερομηνία υποβολής των τροποποιήσεων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων,
- 2) στην καταληκτική ημερομηνία υποβολής των εισηγήσεων και των συμπληρωματικών δικαιολογητικών της περίπτωσης 1 και
- 3) στην καταληκτική ημερομηνία της διαβίβασης των εκθέσεων ελέγχου για τις τροποποιήσεις της παραγράφου 2Αα του άρθρου 14 της παρούσας για την παράταση κατάθεσης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Οργανώσεων Παραγωγών, των εκθέσεων ελέγχων κ.λπ.

Όσον αφορά στη στήριξη του αμπελοοινικού τομέα αναφέρεται ότι, σε εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/592 «σχετικά με προσωρινά έκτακτα μέτρα παρέκκλισης από ορισμένες διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αντιμετώπιση της διαταραχής της αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών και στον αμπελοοινικό τομέα λόγω της πανδημίας COVID-19 και των μέτρων που συνδέονται με αυτήν» και συγκεκριμένα του άρθρου 3, η χώρα μας ενεργοποιεί το μέτρο της «Απόσταξης οίνου σε περίπτωση κρίσης». Στο ανωτέρω πλαίσιο εφαρμογής και μετά από συνεργασία με τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες, έχει εκδοθεί η αριθμ. 1723/179088/3-7-2020 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης & Επενδύσεων και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του μέτρου της απόσταξης οίνου σε περίπτωση κρίσης που πραγματοποιείται στο πλαίσιο του άρθρου 3 του κατ' εξουσιοδότηση Καν (ΕΕ) 2020/592» (Β'2764/7-7-2020), σύμφωνα με την οποία όσοι οινοπαραγωγοί ενδιαφέρονται να αποστάξουν οίνο της παραγωγής τους, υποβάλλουν αίτηση ένταξης στο μέτρο της απόσταξης ηλεκτρονικά μέσω της ψηφιακής υπηρεσίας του ΥΠΑΑΤ.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ανωτέρω KYA και στην παρ. του άρθρου 3 του κατ' εξουσιοδότηση προαναφερόμενου Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2020/592, επιλέξιμες για στήριξη είναι οι δαπάνες που συνδέονται με την:

- I. ποσότητα του οίνου που διατίθεται προς απόσταξη,
- II. μεταφορά του οίνου στον χώρο απόσταξης.

Το συνολικό ύψος του προϋπολογισμού ανέρχεται σε 25.000.000 ευρώ και καθορίζεται ως εξής:

1. Ενωσιακή συμμετοχή στη χρηματοδότηση του προγράμματος, ύψους 7.500.000€.
2. Εθνική συμμετοχή στη χρηματοδότηση του προγράμματος, ύψους 17.500.000€. Η απομάκρυνση από την αγορά ορισμένων ποσοτήτων οίνου που δεν διατίθενται στο εμπόριο και δεν μπορούν να αποθεματοποιηθούν, αναμένεται να συμβάλει στην αντιμετώπιση των σοβαρών διαταραχών της αγοράς στον αμπελοοινικό τομέα.

Επίσης, σύμφωνα με την αριθμ. 1600/163029/22-6-2020 απόφαση του Υπουργού και της Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του μέτρου πρώτης συγκομιδής σύμφωνα με το άρθρο 47 του Κανονισμού (ΕΕ) υπ' αρ. 1308/2013 για την περίοδο 2019-2020» (B'2594/26-6-2020), ήδη υλοποιείται το μέτρο «Πρώτη συγκομιδή» άρθρο 47 του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013, ως «πρώτη συγκομιδή» νοείται η ολική καταστροφή ή απομάκρυνση των σταφυλιών που δεν έχουν ακόμη ωριμάσει με επακόλουθο εκμηδενισμό της απόδοσης της σχετικής έκτασης, υπό τον όρο ότι το μέτρο αυτό εφαρμόζεται σε ολόκληρα αγροτεμάχια. Το συνολικό ύψος των διαθέσιμων κονδυλίων του προγράμματος της πρώτης συγκομιδής για την περίοδο 2019-2020 καθορίζεται σύμφωνα με το «Εθνικό Πρόγραμμα στήριξης του αμπελοσινικού τομέα 2019-2023» σε 2.000.000€.

Περαιτέρω, πρέπει να επισημανθεί ότι ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Άδωνις Γεωργιάδης, και ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Κώστας Σκρέκας, με γνώμονα την παροχή κινήτρων για την ενίσχυση των επενδύσεων στην πρωτογενή παραγωγή, υπέγραψαν από κοινού Υπουργική Απόφαση (KYA), με την οποία καθορίζονται τα είδη των επενδυτικών σχεδίων που ενισχύονται.

Στη συγκεκριμένη απόφαση εμπίπτουν επενδυτικά σχέδια μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (MME) καθώς και μεγάλων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή τομέα της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής, τα οποία δύνανται να υπαχθούν στο καθεστώς ενισχύσεων που ορίζει ο αναπτυξιακός νόμος 4399/2016 και των οποίων το αιτούμενο ποσό ενίσχυσης ανά επενδυτικό σχέδιο και ανά επιχείρηση υπερβαίνει το ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (500.000 €).

Επισημαίνεται ότι τα επενδυτικά σχέδια μπορούν να αφορούν είτε σε ίδρυση νέας μονάδας, είτε σε επέκταση υφιστάμενης μονάδας, είτε σε εκσυγχρονισμό με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφιστάμενης μονάδας.

Συγκεκριμένα, στο καθεστώς ενισχύσεων μπορούν να υπαχθούν επενδυτικά σχέδια της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής στους ακόλουθους τομείς:

- στον τομέα φυτικής παραγωγής, στον οποίο περιλαμβάνονται εκμεταλλεύσεις όλων των τύπων και παραγωγικών συστημάτων φυτικής παραγωγής (συμβατικής, βιολογικής και πιστοποιημένης) και
- στον τομέα ζωικής παραγωγής, στον οποίο περιλαμβάνονται βοοτροφικές, αιγοπροβατοτροφικές, χοιροτροφικές και πτηνοτροφικές μονάδες.

Με την ιδιαίτερα σημαντική αυτή απόφαση επιδιώκεται η βελτίωση των συνολικών επιδόσεων και της βιωσιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, ιδίως μέσω της μείωσης του κόστους παραγωγής, καθώς και η δημιουργία ή η βελτίωση των υποδομών, προκειμένου να δοθεί ώθηση στην ανάπτυξη, στην προσαρμογή και στον εκσυγχρονισμό της γεωργίας και της κτηνοτροφίας.

Επίσης, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, στο πλαίσιο της στοχευμένης και ουσιώδους στήριξης που παρέχει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στους κλάδους που έχουν πληγεί από τις επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού, ενεργοποιεί τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων για τη χορήγηση κρατικών οικονομικών ενισχύσεων στους παραγωγούς λαϊκών αγορών.

Το συνολικό ύψος της αποζημίωσης που θα λάβουν οι πληγέντες παραγωγοί ανέρχεται στα 14.800.000 ευρώ και δικαιούχοι της άμεσης επιχορήγησης είναι οι παραγωγοί πωλητές στις λαϊκές αγορές όλης της χώρας, οι οποίοι πληρούν σωρευτικά τις κάτωθι προϋποθέσεις:

- α) Έχουν υποβάλει Αίτηση Ενίσχυσης για το έτος 2019, έως και 31/12/2019.
  - β) Έχουν «ΑΔΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ ΠΩΛΗΤΗ ΛΑΪΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ» σε ισχύ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 4497/2017 (Α'171).
  - γ) Δεν ήταν κάτοχοι προβληματικής επιχείρησης στις 31/12/2019 κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 702/2014 (άρθ. 2 σημ. 14).
  - δ) Δεν εξακολουθούν να έχουν στη διάθεσή τους ενίσχυση που έχει κριθεί ασυμβίβαστη με βάση προηγούμενη απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- Πλέον των ανωτέρω, όσοι παραγωγοί πωλητές λαϊκών αγορών δραστηριοποιούνται στον κλάδο νωπών οπωροκηπευτικών ή οικοτεχνίας, να είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Εμπόρων Νωπών Οπωροκηπευτικών (MENO) ή/και στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Οικοτεχνίας (KHO).

Οι δικαιούχοι θα πρέπει να υποβάλουν την αίτησή τους απευθείας στο σύστημα υποβολής της αίτησης ΕΑΕ 2019 μέσω της επιλογής "Χρήση εφαρμογής" στην ηλεκτρονική διεύθυνση https://registration.dikaiomata.gr/user_registration/ εφόσον διαθέτει προσωπικούς κωδικούς από παλαιότερο έτος (ΕΑΕ 2014-2020, υποβολή αιτήσεων για βιολογικά, νιτρορύπανση κ.τ.λ.) ή μέσω της ίδιας ηλεκτρονικής διεύθυνσης, εφόσον προηγηθεί η εγγραφή στις εφαρμογές του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. (επιλογή "Αίτημα εγγραφής" στην ανωτέρω σελίδα). Μετά την είσοδο στην εφαρμογή αίτησης ΕΑΕ 2019 ο χρήστης επιλέγει από το κεντρικό μενού ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ COVID19> Αίτηση Κρατικής Ενίσχυσης Παραγωγών Πωλητών σε Λαϊκές Αγορές.

Σημειώνεται ότι καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή αίτησης έχει οριστεί η 23^η Σεπτεμβρίου 2020.

Εκ των ανωτέρω αναφερθέντων γίνεται εμφανές ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων παρακολουθεί στενά τις ασυμμετρίες που παρατηρούνται στον πρωτογενή τομέα και στηρίζει εμπράκτως όσοι έχουν υποστεί ζημία από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης της πανδημίας, παρεμβαίνοντας αποφασιστικά και ουσιαστικά σε κάθε ζήτημα που τυχόν προκύπτει, με στοχευμένη λήψη μέτρων. Επίσης, παρακολουθεί στενά την αγορά για την αποτροπή κερδοσκοπικών πρακτικών και παρεμβαίνει όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Ο εποικοδομητικός διάλογος που αναπτύχθηκε όλο αυτό το διάστημα, μέσω τηλεδιασκέψεων, μεταξύ του ΥΠΑΑΤ και των εκπροσώπων καλλιεργητών, κτηνοτρόφων, μελισσοκόμων, ανθοκόμων και αλιέων από όλη τη χώρα, για την επίλυση των ζητημάτων που έχουν προκύψει στην παραγωγή εξαιτίας των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού, θα συνεχιστεί.

Κάνοντας έναν απολογισμό σχετικά με τα ποσά που διοχετεύτηκαν από το ΥΠΑΑΤ προς τον πρωτογενή τομέα από την αρχή του έτους, αποτυπώνονται τα κάτωθι καταβληθέντα ή εξασφαλισθέντα ποσά:

- Καταβολή 1 εκατομμυρίου ευρώ στους τευτλοπαραγωγούς.
- Καταβολή 2 εκατομμυρίων ευρώ μέσω της διαδικασίας των de minimis για τα θερμοκήπια στην Κρήτη.
- Καταβολή 4,3 εκατομμυρίων ευρώ στους βαμβακοπαραγωγούς του Έβρου.
- Καταβολή 1,5 εκατομμυρίου ευρώ σε παραγωγούς σιτηρών του Έβρου.
- Καταβολή 10,5 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη των ανθοπαραγωγών.

- Εξασφάλιση 15 εκατομμυρίων ευρώ μέσω της διαδικασίας των de minimis για τη στήριξη της παράκτιας αλιείας.
- Εξασφάλιση 14,8 εκατομμυρίων ευρώ για τους παραγωγούς των λαϊκών αγορών.
- Εξασφάλιση 30,5 εκατομμυρίων ευρώ για την ενίσχυση της αιγοπροβατοτροφίας.
- Εξασφάλιση 4,7 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη των παραγωγών σπαραγγιών.

Βασικός προσανατολισμός του ΥΠΑΑΤ παραμένει η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, η αύξηση της προστιθέμενης αξίας και η εξωστρέφεια των αγροτικών προϊόντων της πατρίδας μας. Ιδιαίτερα, υπό την παρούσα συγκυρία, προτεραιότητα του Υπουργείου είναι η διασφάλιση της επισιτιστικής επάρκειας και η περιφρούρηση της διατροφικής ασφάλειας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων
-Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Οικονομικών
-Γραφείο κ. Υπουργού
3. Βουλευτή κ. Μ. Κατρίνη
4. Βουλευτή κ. Β. Κεγκέρογλου
5. Βουλευτή κ. Α. Πάνα
6. βουλευτή κ. Κ. Σκανδαλίδη
7. Βουλευτή κ. Α. Πουλά
8. Βουλευτή κ. Γ. Μουλκιώτη